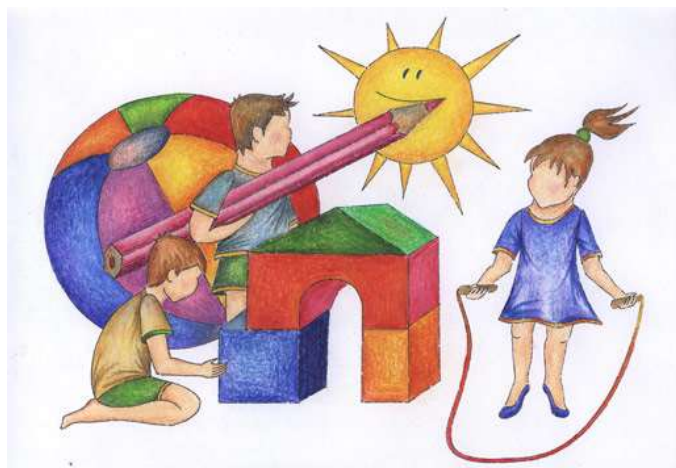

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Školní vzdělávací program

pro školní družinu

„Vzdělávání má hořké kořínky, ale sladké ovoce“

Věra Vrzalová

vedoucí vychovatelka

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Školní vzdělávací program pro školní družinu <i>„Vzdělávání má hořké kořínky, ale sladké ovoce“</i>		
Název školy: Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768		
Adresa školy: Základní škola, Dr. Peška 768, 537 01 Chrudim 3		
IČO: 70888124		
IZO: 043501583		
RED IZO (identifikátor školy): 600090230		
Telefon: 469 630 173, 469 620 582	E-mail: zs.drpeska@seznam.cz	Webové stránky školy: www.zspeska.cz
	Vypracovala:	
	Věra Vrzalová	
	Schválil:	
	Mgr. Jaroslav Víšek	
	Pedagogická rada projednala dne	10. 6. 2024
	Dokument nabývá platnosti ode dne:	1. 9. 2024
	Dokument nabývá účinnosti ode dne:	10. 6. 2024
Zřizovatel		
Název zřizovatele: Město Chrudim		
Adresa: Městský úřad, Resselovo náměstí 77, 537 01 Chrudim		

Obsah

1	Identifikační údaje.....	3
2	Charakteristika školní družiny.....	4
	2.1 Umístění školní družiny.....	4
	2.2 Provozní doba školní družiny.....	4
	2.3 Rámcový režim školní družiny.....	5
3	Materiální podmínky.....	7
4	Personální podmínky.....	8
	4.1 Základní požadavky na vychovatele/vychovatelku naší ŠD.....	8
5	Ekonomické podmínky.....	10
	5.1 Osvobození od úplaty.....	10
	5.2 Vrácení úplaty za zájmové vzdělávání.....	11
6	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	12
7	Podmínky pro přijímání účastníků a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	13
	7.1 Evidence výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.....	14
	7.2 Odhlášení účastníka ŠD.....	14
	7.3 Vyloučení ze školní družiny.....	14
8	Podmínky pro činnost účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků mimořádně nadaných.....	15
	8.1 Účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
	8.2 Nadání a mimořádně nadaní účastníci.....	15
9	Konkrétní cíle vzdělávání.....	16
10	Klíčové kompetence.....	18
11	Formy vzdělávání.....	22
12	Délka a časový plán.....	24
13	Obsah vzdělávání.....	25
	13.1 Rozpracované tematické celky školního vzdělávacího programu.....	29
	Závěr.....	44

1 Identifikační údaje

Předkladatel a zřizovatel

Předkladatel

Název školy: Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768

Ředitel školy: Mgr. Jaroslav Víšek

IČO: 70888124

IZO: 043501583

Telefon: Budova A 469 630 173

Budova B 469 620 582

E-mail: zs.drpeska@seznam.cz

Web.: <http://www.zspeska.cz>

Zřizovatel školy: Město Chrudim

Adresa: Městský úřad, Resselovo náměstí 77, 537 16 Chrudim

Starosta: Ing. František Pilný, MBA

Telefon: 469 657 141

E-mail: frantisek.pilny@chrudim-city.cz

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., č. 163/2018 Sb. o zájmovém vzdělávání, školským zákonem č. 561/2004 Sb. a Školním vzdělávacím programem „Zdravé, spokojené a svobodné dítě rádo objevuje život“.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2 Charakteristika školní družiny

Školní družina (ŠD) je důležitým zařízením pro výchovu účastníků školy mimo vyučování, tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků.

Hlavním rysem naší školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace účastníků. Zájmové vzdělávání probíhá především vlastní činností účastníků, jejich interakcí s okolím a získávanou zkušeností. Vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti vycházející částečně z individuální volby a potřeb, dětské zvědavosti. Jsou zde zastoupeny činnosti jednak řízené, jednak spontánní.

Úkolem zájmového vzdělávání školní družiny je podporovat aktivní odpočinek účastníků a odstraňovat duševní únavu. Nenásilnou a zábavnou formou rozvíjíme schopnosti účastníků, povzbuzujeme je ke všem činnostem a dáváme prostor jejich tvořivosti. Činnostmi klademe důraz na rozvoj a posilování daných klíčových kompetencí účastníků a jejich upevňování dle možností každého jedince.

Školní družina hodnotně zaměstnává účastníky v době mimo vyučování, prohlubuje a upevňuje znalosti a vědomosti. ŠD umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami i účastníků nadaných a mimořádně nadaných.

Školní družina plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifická nadání účastníků a také pomáhá v překonávání jejich handicapů. Má důležitou roli i v prevenci negativních sociálních jevů.

Školní družina rozvíjí důležité osobnostní a sociální kompetence. Organizuje pravidelné činnosti v jednotlivých odděleních a případně zájmových útvarů, pořádá příležitostné akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity. Při docházce do školní družiny se účastníci účastní činností vyplývajících z celoročního plánu školní družiny.

Školní družina má šest oddělení. Jednotlivá oddělení školní družiny se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků. Kapacita školní družiny je 190 účastníků.

2.1 Umístění školní družiny

Školní družina disponuje šesti hernami v budově A (tj. budovy 1. stupně) Základní školy, Chrudim, Dr. Peška 768. Školní družina využívá veškeré prostory jako základní škola. Účastníci družiny mohou trávit odpolední čas pobytem venku na školní zahradě či v okolí školy, poloha školy umožňuje navštěvovat přilehlé dětské hřiště.

2.2 Provozní doba školní družiny

Školní družina je v provozu od druhého dne školního roku a končí poslední školní den. V době řádných prázdnin, mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna v průběhu školního roku není zpravidla zajišťován provoz ŠD (přerušení provozu předchází projednání se

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

zřizovatelem). O přerušení provozu ŠD jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím webových stránek nebo Bakalářů.

Provozní doba ŠD je rozdělena na ranní provoz a odpolední provoz. Budova školy je zpřístupněna účastníkům k docházce do školní družiny v ranním provozu od 6.00 do 7.30 h. V odpoledním provozu vstupují účastníci do ŠD zpravidla od 11.40 do 13.30 h.

Pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (například mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZd) nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost v oddělení školní družiny více než poloviny účastníků, školní družina nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem.

Rozsah denního provozu projednává ředitel školy se zřizovatelem, následně ho schvaluje.

Tabulka 1 Provoz školní družiny

	Ranní provoz	Odpolední provoz
Pondělí	6. ⁰⁰ – 7. ⁴⁰	11. ⁴⁰ – 17. ⁰⁰
Úterý	6. ⁰⁰ – 7. ⁴⁰	11. ⁴⁰ – 17. ⁰⁰
Středa	6. ⁰⁰ – 7. ⁴⁰	11. ⁴⁰ – 17. ⁰⁰
Čtvrtek	6. ⁰⁰ – 7. ⁴⁰	11. ⁴⁰ – 17. ⁰⁰
Pátek	6. ⁰⁰ – 7. ⁴⁰	11. ⁴⁰ – 17. ⁰⁰

2.3 Rámcový režim školní družiny

Činnost školní družiny se řídí Školním vzdělávacím programem nazvaným „*Vzdělávání má hořké kořinky, ale sladké ovoce*“, který je základním dokumentem určujícím směr a obsah výchovné a zájmové činnosti. Tento program stanovuje celkové cíle a zásady, podle nichž se plánují a realizují aktivity školní družiny. Na základě tohoto programu jsou vytvářeny týdenní plány pro jednotlivá oddělení školní družiny. Tyto plány obsahují specifické aktivity a činnosti, které jsou pečlivě naplánovány tak, aby odpovídaly vzdělávacím cílům a potřebám účastníků. Vychovatelé/vychovatelky mají za úkol řídit se těmito plány při organizaci denních aktivit.

Při plánování aktivit přihlížejí vychovatelé/vychovatelky k aktuálním podmínkám, jako je počasí, což může ovlivnit volbu venkovních nebo vnitřních činností. Zároveň mohou vzít v úvahu zájmy účastníků v jednotlivých odděleních. Snaží se zahrnout aktivity, které účastníky baví a které odpovídají jejich preferencím a zvědavosti. Hlavním vodítkem pro všechny plánované činnosti zůstává školní vzdělávací program a jeho specifikace.

Kromě běžných aktivit školní družiny může být v rámci její činnosti organizováno i široké spektrum akcí, jako jsou výlety, exkurze, sportovní a kulturní události. Tyto aktivity jsou obvykle plánovány mimo běžnou provozní dobu školní družiny, tedy mimo standardní časové rámce, kdy je družina běžně otevřena. Účast na těchto aktivitách není podmíněna zápisem do školní družiny a může být otevřená pro všechny zájemce. Tyto aktivity mohou být poskytovány za úplatu.

Informace o všech plánovaných akcích, které školní družina pořádá, jsou pravidelně poskytovány zákonným zástupcům účastníků prostřednictvím školního informačního systému

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Bakaláři nebo na webových stránkách školy, kde jsou pravidelně aktualizovány informace o nadcházejících akcích a dalších důležitých událostech.

Tabulka 2 Rámcový režim dne školní družiny

Časový harmonogram	Činnosti
6. ⁰⁰ h - 7. ⁴⁰ h (do 7. ³⁰ h příchod do ŠD)	<ul style="list-style-type: none"> • převážně odpočinková činnost • klidové hry, stolní hry • hračky • činnosti dle zájmů účastníků
11. ⁴⁰ h – 13. ³⁰ h	<ul style="list-style-type: none"> • konec vyučování • oběd, hygiena • odpočinkové činnosti
13. ³⁰ h - 15. ³⁰ h	<ul style="list-style-type: none"> • rekreační a zájmové činnosti (aktivity z oblasti Vv, ČaSP, Hv, Tv, sportovní a turistická, přírodovědná, příprava na vyučování formou kvízů, soutěží, křížovek apod.) • odpočinková činnost (besedy, četba, vyprávění, tematické rozhovory) • pobyt venku, vycházka • svačina, osobní hygiena
15. ³⁰ h – 17. ⁰⁰ h	<ul style="list-style-type: none"> • didaktické hry, příprava na vyučování, možné vypracování domácích úkolů • rekreační činnost, stolní hry • postupné uspořádání herního prostoru v herně, úklid • postupné odchody účastníků ze školní družiny domů

3 Materiální podmínky

Školní družina je umístěna do šesti samostatných místností, které se vybavením odlišují od běžných školních učeben. Jednotlivá oddělení jsou vybavena moderním nábytkem, včetně nových stolů a židlí, které odpovídají vzrůstu účastníků. Část herny je vybavena koberci, které slouží k odpočinku i k některým herním aktivitám. Vybavení heren se každoročně aktualizuje a vylepšuje, pravidelně se nakupují nové hry, stavebnice, hračky a knihy.

Na začátku školního roku obdrží každé oddělení materiály pro výtvarnou a tvořivou práci, jako jsou čtvrtky, barevné papíry, lepidla a další potřeby. Tyto pomůcky jsou podle potřeby pravidelně doplňovány.

Účastníci školní družiny jsou vedeni k šetrnému zacházení s veškerým vybavením. Pedagogičtí pracovníci neustále sledují možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné a sportovní činnosti, aby zajistili co nejlepší prostředí pro rozvoj a zábavu účastníků.

Pro venkovní aktivity mají účastníci k dispozici školní zahradu a tělovýchovný areál školy, kde mohou trávit čas na čerstvém vzduchu. Kromě toho se účastníci školní družiny účastní vycházek a procházek v okolí školy, což přispívá k jejich aktivnímu odpočinku a objevování prostředí.

Školní družina má možnost využívat různé prostory školy, včetně:

- počítačové učebny,
- jazykové učebny,
- učebny hudební výchovy,
- čtenářské dílny,
- kuchyňky,
- tříd s interaktivními tabulemi,
- školní knihovny,
- tělocvičny,
- venkovního areálu školy.

Stravování účastníků probíhá ve školní jídelně, kde jsou pod dohledem vychovatelů/vychovatelek, kteří dbají na dodržování základních návyků a kázně při stolování. Pravidla školního stravování se řídí platnými hygienickými a provozními normami. Je kladen důraz na důkladné mytí nebo dezinfekci rukou před vstupem do jídelny i po odchodu.

4 Personální podmínky

Pedagogickou činnost ve školní družině naší školy v současné době zajišťuje tým šesti kvalifikovaných vychovatelek, které splňují všechny potřebné podmínky pro výkon této činnosti. Tyto vychovatelky jsou důležitou součástí týmu, který se stará o rozvoj a pohodu účastníků ve školní družině.

Vychovatelky jsou důkladně seznámeny s koncepcí školní družiny, která určuje její cíle, filozofii a metodické přístupy. Kromě toho jsou obeznámeny s vnitřními předpisy školy, které upravují provoz a organizaci školní družiny. Na základě těchto informací pravidelně připravují pro účastníky pestrou nabídku zajímavých a edukativních činností. Jejich práce zahrnuje nejen organizaci těchto aktivit, ale také pomoc účastníkům při řešení různých problémů, ať už se jedná o osobní nebo školní záležitosti.

Vychovatelky se také zaměřují na prohlubování vědomostí účastníků a zdokonalování jejich různých dovedností - jak vzdělávací, tak praktické a sociální dovednosti, které jsou nezbytné pro jejich celkový rozvoj.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků školní družiny je kontinuálně podporován prostřednictvím účasti na akreditovaných kurzech, seminářích a dalších odborných školeních. Kromě toho se vychovatelky zapojují do samostudia, aby udržely krok s aktuálními trendy a metodami v oblasti výchovy a vzdělávání.

Součástí personálního obsazení školní družiny jsou také zástupkyně ředitele školy, které provádějí kontrolní činnost. Tyto zástupkyně dohlížejí na dodržování koncepcí a vnitřních předpisů školní družiny, kontrolují kvalitu pedagogické činnosti a poskytují podporu a zpětnou vazbu vychovatelkám. Jejich role zahrnuje i vyhodnocování efektivity činností a zajišťování souladu s legislativními a školními standardy.

Zajištění úklidu, údržby a celkového dobrého chodu školní družiny spadá do kompetence provozních zaměstnanců. Tento tým zahrnuje školníka, který dohlíží na technický stav budovy, uklízečky, které zajišťují čistotu a pořádek, hospodářku školy, která se stará o administrativní a organizační záležitosti, a ekonomku, která se zabývá finančními aspekty a rozpočtem školy. Spolupráce mezi pedagogickým a provozním personálem je klíčová pro zajištění hladkého chodu školní družiny a poskytování kvalitního prostředí pro účastníky.

4.1 Základní požadavky na vychovatele/vychovatelku naší ŠD

- Odpovídá za úroveň výchovně vzdělávací práce, bezprostředně ji řídí a podílí se na ni.
- Vytváří příznivé sociální klima pro účastníky i jejich zákonné zástupce.
- Zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku účastníků.
- Má organizační schopnosti, navozuje široké spektrum rekreačně zájmových činností. Spolupracuje s třídními učiteli/učitelkami, seznamuje se se zprávami pedagogicko psychologické poradny, s výsledky lékařských vyšetření a problémy v rodině, které mohou mít vliv na práci účastníka v ŠD.
- Vzbuzuje zájem o činnost, podporuje sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti účastníků.
- Zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností.

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

- Spolupracuje se zákonnými zástupci účastníků ŠD.
- Soustavně se vzdělává v samostatném studiu nebo v organizovaných formách dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Vede určenou dokumentaci (portfolio, sešit nepravidelné docházky, přehled výchovně vzdělávací práce aj.).

5 Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je financován z prostředků zřizovatele v rámci rozpočtu města pro základní školy. Spotřební materiál je hrazen z plateb, které vybírá školní družina, a z dalších prostředků školy. Mzdové náklady personálu školní družiny jsou pokryty ze státního rozpočtu v souladu s platnými mzdovými tabulkami.

V souladu s novelou zákona č. 561/2004 Sb. (§ 123) a vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání je výše úplaty za poskytování zájmového vzdělávání ve školní družině od školního roku 2024/2025 stanovena zřizovatelem na 300 Kč měsíčně. Tento poplatek se platí pouze převodem na účet školy.

Termíny a specifikace plateb jsou uvedeny ve vnitřním řádu školní družiny, konkrétně v kapitole 8.1. Platbu převodem na účet lze provést dvakrát za školní rok. Pokud účastník využívá pouze ranní družinu, je měsíční poplatek snížen na 100 Kč.

Pokud dojde v kalendářním měsíci k omezení nebo přerušení provozu družiny na dobu delší než 5 dnů, bude výše úplaty odpovídajícím způsobem snížena. O výši snížené úplaty jsou zákonní zástupci informováni vedoucí vychovatelkou, zpravidla prostřednictvím Bakalářů.

5.1 Osvobození od úplaty

Ředitel školy může snížit nebo od úplaty osvobodit na základě písemné žádosti zákonných zástupců účastníka ŠD, jestliže:

- účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi (§ 4 odst. 2 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi),
- účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách (§ 12 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách),
- účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona 401/2012 Sb., kterým se mění zákon o sociálně právní ochraně dětí (§ 47 zákona č. 401/2012 Sb.),
- účastník pobírá přídavek na dítě.

Žadatel o prominutí úplaty předloží škole písemnou žádost, ve které uvede důvody žádosti. K žádosti přiloží kopii rozhodnutí Úřadu práce o poskytování sociálního příplatku nebo potvrzení o pěstounské péči a kopie dokladů, které prokazují, že je mu tento příplatek skutečně vyplácen. Ředitel školy následně rozhodne o prominutí úplaty ve správním řízení. Údaj o prominutí úplaty bude zaznamenán v dokumentaci účastníka ve školní družině. Prominutí úplaty nelze schválit se zpětnou platností. Na základě uvedeného bude žadateli vydáno rozhodnutí o odpuštění či snížení úplaty na celý školní rok.

Žádost o prominutí nebo snížení úplaty je platná pouze na jeden školní rok. Lze ji podat nejpozději do 25. dne kalendářního měsíce, který předchází měsíci, ve kterém se o osvobození nebo snížení úplaty žádá. Žádost lze podat následujícími způsoby:

- datovou schránkou,
- elektronickou poštou s ověřeným podpisem,

- osobně vedoucí vychovatelce,
- poštou.

Zákonný zástupce je povinen škole neprodleně oznámit, pokud přestane pobírat dávku. O každé změně je žadatel povinen informovat školu do 8 pracovních dnů.

V případě ukončení výplaty dávky dojde k přerušení odpuštění úplaty a žadatel bude povinen hradit školní družinu v plné výši, počínaje měsícem následujícím po měsíci, ve kterém byla dávka odebrána.

V případě nedoložení požadovaných příloh nebo nenahlášení změn, které by vedly ke zrušení odpuštění nebo snížení úplaty, ztrácí žadatel nárok na toto osvobození/snížení a úplata za školní družinu mu bude zpětně doúčtována v plné výši.

5.2 Vrácení úplaty za zájmové vzdělávání

Pokud účastník ukončil zájmové vzdělávání ve školní družině nebo se z důvodu omluvené dlouhodobé nepřítomnosti neúčastnil žádné činnosti školní družiny v určitém období, lze požádat o vrácení části uhrazené platby prostřednictvím formuláře (viz Příloha 14 vnitřního řádu ŠD).

Vrácení úplaty, kterou plátce uhradil, bude provedeno na základě písemné žádosti zákonného zástupce. Nárok na vrácení vzniká pouze v případě, že účastník bude před začátkem následujícího měsíce odhlášen ze ŠD zákonným zástupcem nebo bude omluven a nezúčastní se v průběhu celého měsíce žádné činnosti ŠD. Úplata, která splňuje výše uvedené podmínky pro vrácení, bude vyplacena do 5 pracovních dnů po rozhodnutí ředitele školy o vrácení úplaty, nebo může být použita jako úhrada za zájmové vzdělávání v ŠD na další období.

6 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Chod školní družiny je realizován s ohledem na fyzické i duševní zdraví účastníků ŠD. Pedagogičtí pracovníci ŠD dohlížejí na fungování kolektivu, předcházejí vzniku sociálně patologických jevů a vzniku nepříjemného klimatu. Zároveň vytvářejí prostor pro realizaci potřeb jednotlivců.

Bezpečnost a ochrana účastníků je zabezpečena po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Vychovatelé/vychovatelky ŠD eliminují možné úrazy poučením o bezpečnosti na začátku školního roku i v jeho průběhu a před každými prázdninami. Na začátku roku seznámí účastníky s provozními řády využívaných prostor (např. školní hřiště). Dále jsou účastníci seznámeni s vnitřním řádem školní družiny, pravidly bezpečnosti při hrách, soutěžích a při aktivitách na školní zahradě. Záznam o poučení je veden v přehledu výchovně vzdělávací práce. Pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (tělocvična, cvičná kuchyňka, počítačová učebna) řídí se příslušnými řády pro tyto učebny.

Vychovatelé/vychovatelky dbají na dodržování osobní hygieny, stravovacích návyků a pitný režim.

Každé poranění či úraz musí účastníci neprodleně hlásit pedagogickému pracovníkovi ŠD. Při úrazu účastníka zváží vychovatel/vychovatelka situaci – ošetří účastníka sám/sama, zavolá zákonné zástupce, event. lékařskou pomoc. Všechny úrazy se zapisují do knihy úrazů a okamžitě hlásí zákonným zástupcům. Podrobnosti stanovuje vyhláška č. 64/2005 Sb. o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů. Dostupné jsou prostředky první pomoci (lékárničky školní družiny jsou pravidelně doplňovány a jsou uloženy v kabinetu školní družiny, ve sborovně a v kanceláři hospodárky školy). Zákonní zástupci jsou okamžitě informováni o případném zranění, úrazu či náhlém zhoršení zdravotního stavu účastníka ŠD.

Účastník je povinen okamžitě hlásit vychovateli/vychovatelce nevolnost nebo každé zranění při činnostech ŠD.

Účastník se chová tak, aby nenarušoval výchovně vzdělávací proces a neohrožoval zdraví své a zdraví ostatních.

ŠD vytváří podmínky ochrany účastníků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Při všech činnostech je kladen důraz na ochranu před násilím či šikanou.

Veškeré zjištěné nedostatky v prostorách ŠD, školní zahrady nebo školy, které by ohrožovaly účastníky ŠD, vychovatelé/vychovatelky okamžitě nahlásí vedení školy.

Bezpečnost a zdraví ve školní družině je zajišťováno následujícími způsoby:

- vytvářením pohody a klidného prostředí v prostorách ŠD i při společných činnostech mimo ŠD,
- vhodnou strukturou činnosti a zaměstnání účastníků, zdravým prostředím používaných prostor dle platných norem, zajištěním vhodného prostoru pro relaxaci a podmínek pro klidový režim,
- zamezením přinášet do ŠD předměty, které nesouvisí s činností ŠD a které by mohly ohrozit zdraví a bezpečnost účastníků či dalších osob,
- bezpečnými pomůckami, které slouží k činnosti ŠD, pravidelným opakováním bezpečnostních předpisů při jakékoliv činnosti s účastníky,
- seznamováním s bezpečností silničního provozu při aktivitách venku mimo prostory ŠD.

7 Podmínky pro přijímání účastníků a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Ve školní družině je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje spolu s ostatními vychovateli/vychovatelkami přihlašování a odhlašování účastníků, předávání informací zákonným zástupcům.

Přihlašování účastníků z 1. ročníku probíhá zpravidla v průběhu června předcházejícího školního roku na informační schůzce zákonných zástupců budoucích prvňáčků. Ostatní účastníci se zpravidla přihlašují na konci června předcházejícího školního roku či první a druhý den školního roku.

Účastníka do školní družiny přihlašuje zákonný zástupce předáním řádně vyplněné přihlášky (viz Příloha 1 vnitřního řádu ŠD, v případě zájmu pouze o ranní družinu viz Příloha 2 téhož řádu). Přihlášky eviduje vychovatel/vychovatelka příslušného oddělení ŠD.

Přijetí do školní družiny není nárokové. O přijetí účastníka do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě počtu dosažených bodů dle stanovených kritérií. O případném nezařazení do ŠD z kapacitních důvodů informuje zákonné zástupce vedoucí vychovatelka telefonicky.

Tabulka 3 Kritéria přijetí do školní družiny

Kritérium		Možnosti	Body
Ročník, který účastník navštěvuje ve škole		1. ročník	10 bodů
		2. ročník	8 bodů
		3. ročník	4 bodů
		4. ročník	2 body
		5. ročník	1 bod
Věk účastníka v době podání přihlášky		5 let	7 bodů
		6 let	6 bodů
		7 let	5 bodů
		8 let	4 body
		9 let	3 body
		10 let	2 body
		11 let a více let	1 bod
Doplnková kritéria*	Celotýdenní docházka	Ano	1 bod
		Ne	0 bodů
	Sourozenec zapsaný v ŠD naší školy	Ano	1 bod
		Ne	0 bodů
	Dojíždění do školy z jiné obce	Ano	1 bod
		Ne	0 bodů
Celkem dosažených bodů:			

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Doplňková kritéria pro přijetí do školní družiny se uplatňují u zájemců ze 3. – 5. ročníku v případě, že počet přijatých přihlášek přesahuje kapacity jednotlivých oddělení. V případě, že zájemci o školní družinu dosáhli stejného počtu bodů a nelze je všechny přijmout, rozhoduje věk dítěte, tedy jeho datum narození.

Činnostmi družiny se mohou zúčastňovat i žáci školy nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených účastníků stanovený pro oddělení - např. dočasné umístění žáků, pokud to vyžaduje organizace výuky (přerušeni výuky apod.).

7.1 Evidence výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině

Pravidelné denní docházky a pravidelné docházky se účastní pouze účastníci, kteří odevzdali přihlášku do školní družiny a byli do školní družiny přijati.

Zákonní zástupci účastníka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny předají vychovateli/vychovatelce příslušného oddělení:

- informovaný souhlas (viz Příloha 3 vnitřního řádu ŠD);
- rozsah docházky účastníka a způsob odchodu účastníka z družiny (Záznamy o uvolnění účastníka ze školní družiny - viz Příloha 4 vnitřního řádu ŠD);
- zmocnění k jednání v záležitostech účastníka školní družiny a k vyzvedávání účastníka ze školní družiny (viz Příloha 5 vnitřního řádu ŠD);
- záznam o zájmových útvarech účastníka školní družiny (viz Příloha 6 vnitřního řádu ŠD);
- žádanku na čipy pro účely vyzvedávání dítěte z ŠD (viz Příloha 8 vnitřního řádu ŠD);
- případně samostatného příchodu účastníka do ŠD formulář Souhlas zákonných zástupců se samostatným příchodem účastníka do školní družiny (viz Příloha 12 vnitřního řádu ŠD).

Účastníci pravidelné denní docházky a pravidelné docházky jsou evidováni v elektronické třídní knize jednotlivých oddělení ŠD. Bližší specifikace evidence výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině je uvedena ve vnitřním řádu ŠD v kapitole 4.3.

7.2 Odhlášení účastníka ŠD

Odhlášení účastníka z docházky do školní družiny oznámí zákonní zástupci písemnou formou vedoucí vychovatelce (viz formulář Odhlašovací lístek ze školní družiny – Příloha 11 vnitřního řádu).

7.3 Vyloučení ze školní družiny

Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo vnitřním řádem školní družiny rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení účastníka ze školní družiny. Více viz vnitřní řád školní družiny, kapitola 2.2.

8 Podmínky pro činnost účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky a výchovy účastníků se SVP a účastníků nadaných, resp. mimořádně nadaných, se uskutečňuje plně v souladu s ŠVP školy¹ a s materiálními, technickými a personálními podmínkami školní družiny. Vzdělávání účastníků se specifickými vzdělávacími potřebami a účastníků mimořádně nadaných se v naší školní družině realizuje formou individuální integrace v běžných oddělení školní družiny.

8.1 Účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami

Účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pedagogičtí pracovníci ŠD jsou plně kvalifikováni a mají zkušenosti se vzděláváním účastníků se SVP. Účastníkům se individuálně věnují, vhodným přístupem v nich podporují kladné stránky jejich osobnosti. Spolupracují s třídními učiteli/učitelkami, výchovnými poradci školy, resp. školním pedagogickým pracovištěm, respektují pokyny školských poradenských zařízení, např. formy práce, specifické pomůcky, asistent pedagoga.

Účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začleňujeme do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře,
- respektujeme a podporujeme podpůrná opatření k začlenění do činností,
- respektujeme individualitu každého účastníka,
- vytváříme specifické činnosti s cílem reedukační péče,
- vytváříme příležitosti k překonání obtíží a radosti z úspěchu.

Pro podchycování účastníků ze sociálně znevýhodněného prostředí má škola navázanou spolupráci s Odborem sociálně - právní ochrany dětí v Chrudimi.

8.2 Nadaní a mimořádně nadaní účastníci

Rozvoj mimořádně nadaných účastníků je zajištěn vytvářením podmínek k rozvíjení jejich nadání, zabezpečením dostatku studijního materiálu, individuální práci s účastníkem, vytvářením podnětného prostředí k rozvoji jejich tvořivosti.

Školní družina se snaží vyhledávat a rozvíjet talent a nadání i mimořádné nadání účastníků dostatkem studijního materiálu, individuálním přístupem, podnětným prostředím. Podporuje a rozvíjí literární, výtvarné a pohybové schopnosti nadaných a mimořádně nadaných účastníků.

---

¹ Vycházíme ze začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů podle Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

9 Konkrétní cíle vzdělávání

Cíle zájmového vzdělávání nejsou školským zákonem konkrétně stanoveny. Hlavním cílem vzdělávání ve školní družině je smysluplné trávení volného času, relaxace a navazování kladných vztahů ve skupině. K tomuto cíli využíváme všechny klíčové kompetence a složky výchovy a vybíráme vše podstatné pro specifika práce ve školní družině.

Vzhledem k tomu, že účastníci zájmového vzdělávání v družině jsou zároveň žáky základního vzdělávání, naplňujeme, respektujeme obecné cíle vzdělávání, které přetváříme a přizpůsobujeme potřebám školní družiny. Jedná se o tyto převzaté cíle:

- umožnit účastníkům ŠD osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- podněcovat účastníky ŠD k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů,
- vést účastníky ŠD k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- rozvíjet u účastníků ŠD schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- připravovat účastníky ŠD k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti,
- vytvářet u účastníků ŠD potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě,
- učit účastníky ŠD aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný,
- vést účastníky ŠD k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Naším cílem je rozvoj účastníka ŠD, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Konkrétními cíli školní družiny jsou:

- rozvoj všestranné osobnosti člověka,
- upevňovat sociální, mravní a duchovní hodnoty pro osobní a občanský život,
- získávat nové poznatky, zkušenosti, dovednosti i návyky, realizovat se v kolektivu ostatních účastníků a umět se adaptovat v různém typu kolektivu a prostředí,
- osvojovat základy slušného chování a komunikace, návyk péče o pořádek a čistotu prostředí,
- dodržovat bezpečnost a ochranu zdraví,
- vést účastníky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem a jejich kulturám,
- rozvíjet u účastníků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých,
- učit účastníky aktivně rozvíjet své zdraví, účinně ho chránit a být za ně zodpovědný,
- vést účastníky ŠD ke zdravému životnímu stylu,

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

- posilovat kompetence prostřednictvím volnočasových aktivit,
- učit se smysluplnému využívání volného času,
- rozvíjet zájem účastníků ŠD (oblíbenou činnost) i talent,
- umožnit účastníkům odreagovat se a uvolnit, využívat čas pro relaxaci,
- prohlubovat všeobecný přehled (v návaznosti na učivo) pomocí her,
- rozšiřovat slovní zásobu a zdokonalovat kulturní projev,
- vytvářet a prohlubovat pozitivní vztah k přírodě, získávat a uplatňovat znalosti o životním prostředí a jeho ochraně,
- zabezpečit pocit bezpečí a klidu,
- zajišťovat pestrou zájmovou činnost.

Konečným cílem je vytváření a zkvalitňování podmínek pro poskytování nabídky zájmového vzdělávání účastníků se zaměřením na klíčové kompetence.

10 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují cílové stavy, k jejichž naplnění by mělo směřovat veškeré vzdělávání. Školní družina prostřednictvím volnočasových aktivit tyto kompetence přiměřeně svým možnostem posiluje a rozvíjí. Klíčové kompetence se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Z rozboru klíčových kompetencí, které si vytvoří účastník po ukončení zájmového vzdělávání v ŠD, plyne, že jsou prakticky shodné s klíčovými kompetencemi, které si vytvoří žák shodného věku po ukončení základního vzdělávání. Obsah těchto kompetencí je ale poněkud odlišný, a proto je nutné rozvíjet je přiměřeně.

V zájmovém vzdělávání rozvíjíme zejména odborné kompetence. Odborné kompetence, které si vytvoří účastník po ukončení zájmového vzdělávání, představují specifika tohoto vzdělávání.

Tabulka 4 Odborné kompetence

Odborné kompetence účastníka ŠD	
<i>před ukončením</i>	<i>po ukončení</i>
Kompetence k realizaci zájmové činnosti	
Aktivně objevuje a poznává své zájmy a nadání.	Rozvíjí své zájmy a nadání.
Zná základy zájmové činnosti.	Je schopen realizovat zájmovou činnost na odborné úrovni.
Zná základní terminologii příslušné zájmové činnosti.	Vyjadřuje se přiměřeně a přesně v příslušné zájmové činnosti.
Zná základní právní předpisy pro oblast zájmové činnosti.	Orientuje se v právní úpravě oblasti zájmové činnosti, vyhledává příslušné právní předpisy a je schopen s nimi pracovat.
Uvědomuje si nutnost efektivního hospodaření s prostředky při realizaci zájmové činnosti.	Umí efektivně hospodařit s prostředky při realizaci zájmové činnosti.
Zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při realizaci zájmové činnosti.	Dbát na bezpečnost a ochranu zdraví při realizaci zájmové činnosti.
Uvědomuje si nutnost spolupráce při realizaci zájmové činnosti.	Umí spolupracovat při realizaci zájmové činnosti.
Kompetence k aktivnímu využívání volného času	
Dovede vymezit rozdíl mezi dobou pro plnění pracovních povinností, dobu pro plnění dalších povinností a volným časem.	Umí rozlišit dobu pro plnění pracovních povinností, dobu pro plnění dalších povinností a volný čas.
Uvědomuje si nutnost aktivního	Dovede aktivně využívat volný čas.

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

využívání volného času.	
Má přehled o možnostech využívání volného času.	Umí plánovat, organizovat a řídit svůj volný čas.
Umí posoudit vhodnost či nevhodnost nabízené aktivity.	Umí posoudit vhodnost či nevhodnost komerčně nebo nekomerčně nabízené aktivity a umí říci „ne“ na nevhodné aktivity.
Zná zásady zdravého životního stylu a zásady relaxace.	Má vytvořeny návyky k zdravému životnímu stylu, dokáže kompenzovat pracovní nasazení a stres vhodnými a přiměřenými aktivitami.
Volný čas využívá k seberealizaci	Vyhledává a třídí informace vedoucí k výběru vhodných aktivit k seberealizaci dle osobních dispozic.
Zná základní právní předpisy pro oblast volného času.	Orientuje se v právní úpravě oblasti volného času, vyhledává příslušné právní předpisy a je schopen s nimi pracovat.
Uvědomuje si nutnost efektivního hospodaření s prostředky při aktivitách ve volném čase.	Umí efektivně hospodařit s prostředky při aktivitách ve volném čase
Zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při aktivitách ve volném čase.	Dbát na bezpečnost a ochranu zdraví při aktivitách ve volném čase.

V rámci aktivit ŠD rozvíjíme i kompetence vycházející z ŠVP naší školy. Obsah těchto kompetencí je ale, jak je uvedeno výše, poněkud odlišný, a proto je nutné obsah klíčových kompetencí uvedený v ŠVP školy používat přiměřeně.

Kompetence k učení:

- účastník se učí s chutí, započatou práci dokončí, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý,
- umí kriticky zhodnotit své výkony,
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi,
- všímá si souvislostí mezi jevy,
- samostatně pozoruje a experimentuje,
- umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů,
- získané poznatky dává do souvislostí,
- zkušenosti uplatňuje v praxi a v dalším učení.

Kompetence k řešení problémů:

- účastník si všímá dění i problémů,
- problémy se učí pochopit, přemýšlí o jejich příčinách,
- hledá různé způsoby řešení problémů – rozlišuje správné a chybné řešení,
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli,
- dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní,
- svůj názor si dokáže obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí – je iniciativní a podnikavý.

Kompetence komunikativní:

- účastník ovládá řeč i mimoslovní komunikaci,
- myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami,
- umí vyjádřit vlastní názor,
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými,
- dokáže promluvit na veřejnosti,
- účinně se zapojuje do diskuse,
- umí řešit konflikty,
- dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky,
- umí naslouchat druhým,
- využívá informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si vybírá,
- komunikuje kultivovaně.

Kompetence sociální a interpersonální:

- účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit,
- odhaduje rizika svých nápadů,
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně,
- projevuje citlivost a ohleduplnost,
- rozpozná vhodné a nevhodné chování,
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu,
- ve skupině spolupracuje,
- dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis,
- dodržuje a řídí se dohodnutými pravidly,
- respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je tolerantní.

Kompetence občanské:

- účastník si uvědomuje svá práva i práva druhých,
- rozpozná nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit,

- chová se zodpovědně, tak aby chránil zdraví své i druhých,
- váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání,
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům,
- chrání a pomáhá zlepšit životní prostředí.

Kompetence k trávení volného času:

- účastník umí smysluplně trávit volný čas,
- zájmovou činnost si vybírá podle svých zájmů a schopností,
- rozvíjí své zájmy a záliby – aktivně tráví volný čas,
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času,
- umí odpočívat,
- dokáže rozvíjet své nadání a talent,
- rozvíjí seberealizaci a zdravé sebevědomí.

Kompetence k ochraně osobních údajů:

- účastník neprozrazuje cizím lidem své osobní údaje,
- chrání své soukromí a respektive soukromí druhých,
- umí požádat o radu rodiče, učitele, vychovatele/vychovatelky,
- pořizuje zvukové a obrazové záznamy (učitele, spoluúčastníka, vychovatele/vychovatelky) pouze s jejich svolením.

11 Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou:

- **pravidelné denní docházky**, tj. pravidelná denní docházka přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu,
- **pravidelné docházky**, tj. pravidelná docházka přihlášení k zájmovému vzdělávání v rozsahu nejméně jedenkrát týdně,
- **nepravidelné a příležitostné docházky**, tj. nepravidelná a příležitostná docházka přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu, než je uvedeno výše.

Školní družina navazuje na vyučování v základním vzdělání, má ale svá specifika. Organizuje především pravidelnou činnost oddělení. Zde se střídají činnosti zájmové, odpočinkové a spontánní aktivity. Mimo jiné školní družina pořádá příležitostné akce. V neposlední řadě umožňuje školní družina přípravu na vyučování – dle přání rodičů a účastníků.

- **Pravidelná činnost** – je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového nebo tělovýchovného charakteru.
- **Příležitostné akce** – přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby zaměstnání – např. besídky, slavnosti, zábavné odpoledne, besedy, výlety, divadelní představení.
- **Spontánní činnosti** – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti ranní, po obědě, při pobytu venku nebo v koncové družině. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují. Vychovatelé/vychovatelky při těchto činnostech zajišťují nejen bezpečnost účastníků, ale také navozují a podněcují některé jejich vlastní aktivity.
- **Odpočinkové činnosti (klidové činnosti)** – poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě, ale i aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování.
- **Individuální** - vytváření podmínek pro individuální rozvoj nadání účastníků, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro práci s dětmi mimořádně nadanými.
- **Příprava na vyučování** – formou hry upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které účastníci získali během školního vyučování. Využíváme didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti. Na požádání zákonných zástupců vypracujeme domácí úkoly.

ŠVP ŠD umožňuje, aby vychovatel/vychovatelka s účastníky plánoval/a a realizoval/a takové činnosti, které účastníky zaujmou. Ty mají možnost se podílet na tvorbě programu pro své oddělení. Pedagogičtí pracovníci školní družiny vycházejí při tvorbě činností z následujících požadavků:

- **Požadavek dobrovolnosti** – účastníci se účastní na činnostech dobrovolně.
- **Požadavek aktivity** – účastníci se aktivně podílejí na všech fázích činnosti.

- **Požadavek seberealizace** – účastníci mají možnost uplatnit své vlohy a schopnosti a být úspěšní. Ve volnočasových aktivitách nejsou důležité výsledky, ale průběh samotné činnosti, klade se důraz na snahu.
- **Požadavek odpočinkového a rekreačního zaměření** – účastníci mají denně příležitost k činnostem podle vlastního přání. Tyto činnosti vedou k uspokojování individuálních potřeb, pomáhají vytvářet pocity radosti a spokojenosti. Umožňují vznik a upevňování neformálních osobních vztahů a začleňování jedince do neformálních skupin. Mají charakter pohybové aktivity, poskytují dostatek příležitostí k všestrannému pohybu na čerstvém vzduchu.
- **Požadavek zajímavosti a zájmovosti** – účastníci jsou činnostmi podněcováni a podporováni. Rozvíjíme jejich samostatnost, tvořivost, aktivitu.
- **Požadavek citovosti a citlivosti** – účastníkům přinášíme kladné emoce, jak z vlastní práce, tak i z formativního hodnocení.

12 Délka a časový plán

Školní družina je v provozu od druhého dne zahájení nového školního roku do jeho ukončení. Probíhá denně ve dnech školního vyučování v ranním provozu od 6.⁰⁰ h do 7.⁴⁰ h a dále v odpoledním provozu od 11.⁴⁰ h do 17.⁰⁰ h. Po projednání se zřizovatelem může ředitel přerušit činnost družiny v době školních prázdnin či mimořádného volna.

Vzdělávací program ŠD je programem rámcovým, je stanoven na dobu jednoho cyklu. Poskytuje možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat a přesouvat témata během celé docházky do ŠD. Činnosti programu nejsou věkově vymezeny, proto lze volit činnosti dle aktuálního složení účastníků.

V rámci jednotlivých celků - témat, plánujeme svoji činnost ve školní družině v těchto možných úrovních:

- průběžné každodenní působení vychovatele/vychovatelky,
- řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání,
- příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu.

13 Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání navazuje a vychází ze školního vzdělávacího programu naší základní školy. Školní družina se při tvorbě ŠVP nejvíce inspirovala kapitolou Člověk a jeho svět.

Pro účely školního vzdělávacího plánu byly vybrány následující vzdělávací oblasti z RVP ZV:

- Jazyk a jazyková komunikace
- Člověk a jeho svět
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

Jazyk a jazyková komunikace

Cíle	Činnostní aktivity
<ul style="list-style-type: none"> • Domýšlet příběhy, převyprávět příběh • Všímat si spojitosti textu s ilustrací • Podněcovat k rozšiřování slovní zásoby • Naučit se číst s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> • Četba • Předčítání • Vyprávění na různá témata • Hry s písmeny a se slovy • Přiřazování ilustrací k danému textu • Domýšlení příběhů

Člověk a jeho svět

Cíle	Činnostní aktivity
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj ekologického cítění • Vnímání přírody všemi smysly • Prohlubování lásky a úcty k přírodě a všemu živému • Poznávání různých stromů rostlin a živočichů • Vyhledávání a využití přírodních materiálů • Chápat vzájemnou souvislost lidí a ostatních věcí kolem sebe • Chápat význam činnosti a odpovědnosti za své chování ve vztahu k přírodě • Učit se jednat šetrně a skromně vzhledem k přírodě • Osvojovat si potřebné vědomosti o jiných lidech, živočiších a rostlinách	<ul style="list-style-type: none"> • Procházky do přírody spojené s pozorováním přírody • Hry v přírodě - rozvoj smyslů, pozorování, orientace...

Umění a kultura

Cíle	Činnostní aktivity
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat zásady bezpečnosti při práci • Rozvíjet estetické cítění	<ul style="list-style-type: none"> • Techniky tisku, koláže • Kresba a malba

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat kreativitu • Podporovat tematické a ilustrační kreslení a malování • Rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti • Poznat a rozlišit hudební nástroje podle zvuku • Pohybovat se podle daného rytmu • Podněcovat povědomí o lidových tradicích a zvycích. 	<ul style="list-style-type: none"> • Experiment s mícháním barev • Výzdoba oken • Výroba přáníček • Spontánní dětská kresba • Otisky přírodních materiálů. • Zpěv • Hra na hudební nástroj • Hudebně pohybové hry
---	---

Člověk a zdraví

Cíle	Činnostní aktivity
<ul style="list-style-type: none"> • Získávat kladný vztah k pohybovým aktivitám • Rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti • Dodržovat jednoduchá herní pravidla • Rozvíjet orientaci v přírodě • Vytvářet příležitost pro spolupráci • Uplatňovat vlastní organizační schopnosti • Dodržovat pravidla a bezpečnost při sportovních činnostech Uvědomovat si, že pohyb lze spojovat s hudbou, rytmem, představou a zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • Procházky do okolí • Pohybové hry • Hry s náčiním (míč, létající talíř, ringo kroužky, obruč...) • Tanec • Hry na sněhu, sáňkování

Kapitola Člověk a svět práce

Cíle	Činnostní aktivity
<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřovat potřebné vědomosti o různých materiálech a jejich vlastnostech • Rozvíjet pracovní-praktické dovednosti, motorické i tvořivé schopnosti • Správně zacházet s používanými pomůckami a nástroji • Pěstovat smysl pro pořádek, vést k zručnosti a pečlivosti • Uplatňovat vlastní nápady • Rozvíjet jemnou motoriku ruky, zručnost, trpělivost při zacházení s nástroji a při práci s materiálem • Vést k aktivitě, vynalézavosti a tvořivému přístupu 	<ul style="list-style-type: none"> • Montážní a demontážní činnosti se stavebnicemi • Navlékání korálek • Práce s vlnou a tkaninou • Tvorba z papíru, stříhání, lepení • Šití, háčkování • Výroba z přírodních a netradičních materiálů

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Orientačně je obsah vzdělání školní družiny uspořádán do těchto sedmi tematických celků, které jsou dále rozpracovány na témata. Témata se skládají z konkrétního učiva, které je naplňováno prostřednictvím výstupů. Jednotlivým tématům je zpravidla věnován jeden měsíc.

1. tematický celek: Místo, kde žijeme

Poznání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci. Vycházky do okolí, bezpečnost při cestě do školy a ze školy (didaktické hry zaměřené na dopravní značky a prostředky), pravidla silničního provozu. Poznávání různých služeb v obci (knihovna, pošta, obchod, vlakové nádraží). Seznamování s regionálními osobnostmi, zajímavostmi a místními tradicemi.

Tematický celek je dále rozpracován do těchto témat:

- ✓ Jsem školák
- ✓ Domov
- ✓ Naše obec

2. tematický celek: Lidé kolem nás

Vyprávění o rodině, povoláních rodičů, uvědomění si významu a podstaty tolerance, empatie a vzájemné úcty, objasňování základních práv a povinností dětí. Vytváření kladného vztahu ke spolužákům a kamarádům, slovní i mimo slovní komunikace, umění naslouchat.

Tematický celek je dále rozpracován do těchto témat:

- ✓ Moje rodina
- ✓ Člověk mezi lidmi

3. tematický celek: Lidé a čas

Vytváření a dodržování správného režimu dne a pravidelných návyků, učit účastníky k úctě k času druhých, umět využít správně a účelně svůj volný čas. Vytvářet návyky na pravidelnou a účelnou přípravu na vyučování.

Tematický celek je dále rozpracován do těchto témat:

Věci a činnosti kolem nás

- ✓ Práce a volný čas
- ✓ Lidé a technika

4. tematický celek: Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, pozorování změn, využití encyklopedií, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, péče o pokojové rostliny.

Tematický celek je dále rozpracován do těchto témat:

- ✓ Příroda
- ✓ Život v přírodě
- ✓ Krajina kolem nás

5. tematický celek: Člověk a zdraví

Uplatňování základních hygienických návyků, poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, předcházení úrazům (neohrožovat zdraví své a zdraví jiných). Dodržování pitného režimu. Obezřetné chování při setkání s neznámými lidmi. Uplatňování základních pravidel účastníků silničního provozu.

Tematický celek je dále rozpracován do těchto témat:

- ✓ Člověk
- ✓ Člověk a zdraví

6. tematický celek: Člověk a peníze – finanční gramotnost

Uvědomování si hodnoty peněz, odhady cen, rozhovory o historických osobnostech na českých bankovkách, možnosti placení.

Tematický celek je dále rozpracován do těchto témat:

- ✓ Svět peněz
- ✓ Hospodaření domácnosti

7. tematický celek: Ochrana osobních údajů

Zařazení prvků mediální výchovy (předem vybrané povídky o tom, co účastníci shlédli v televizi, slyšeli v rozhlase a vyhledali na internetu), nástrahy sociálních sítí.

Tematický celek je dále rozpracován do těchto témat:

- ✓ Osobní údaje
- ✓ Zásady pro práci s osobními údaji
- ✓ Ochrana soukromí ve virtuálním světě
- ✓ Mobilní bezpečnost ve škole

Obsah vzdělání je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus. **Zahrnuje výběr činností**, ze kterých budou vychovatelé/vychovatelky volit podle **aktuálního složení** účastníků oddělení, se kterým pracují. Obsah vzdělání je tvořen dle polohy a podmínek školy.

ŠVP je **otevřený dokument**, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit.

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

13.1 Rozpracované tematické celky školního vzdělávacího programu

1. tematický celek: Místo, kde žijeme				
Téma	Učivo	Výstupy – účastník dle svých možností...	Poznámky – formulace konkrétních aktivit	Kompetence
Jsem školák	Naše škola	<ul style="list-style-type: none"> • Účastník se orientuje ve školní budově. • Vhodně se chová ke spoluúčastníkům, učitelům. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Procházíme školní budovou a orientujeme se v ní. ✓ Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje. Umíme pozdravit dospělé. ✓ Zamýšlíme se nad tím, co je v naší škole hezké, a co bychom rádi změnili. ✓ Zdobíme školní družinu, uchováváme pořádek, vymýšlíme a kreslíme logo svého oddělení. ✓ Tvoříme papírový model školy a jeho okolí. 	<p>1, 2, 6</p> <p>1, 3</p> <p>1, 6</p> <p>1, 6</p> <p>2, 6</p>
	Cesta do školy	<ul style="list-style-type: none"> • Dochází bezpečně do školy a zpět. • Uplatňuje základní pravidla silničního provozu. • Orientuje se v okolí školy. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povídáme si o cestě do školy a domů. ✓ Ptáme se, kde bezpečně přecházíme. ✓ Poznáváme okolí školy – sledujeme dopravní značky a jejich význam, poznáváme ulice, vycházky. ✓ Vyrábíme si dopravní značky. ✓ Výtvarně znázorňujeme různé dopravní prostředky. ✓ Upevňujeme si znalosti pravidel bezpečnosti. 	<p>1, 3</p> <p>1, 3</p> <p>1, 3, 5, 6</p> <p>2, 5</p> <p>1, 2, 4, 5</p> <p>1, 3, 5</p>
Domov	Náš dům	<ul style="list-style-type: none"> • Uvádí plnou adresu, telefon. • Popisuje své bydliště. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Popisujeme své bydliště – dům (byt) a jeho okolí. ✓ Známe adresu svého bydliště. 	<p>2, 3, 4</p> <p>1, 3, 5</p> <p>2, 5, 6</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

		<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v domě, v bytě, v nejbližším okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vymýšlíme domovní znamení, které by mohlo označovat jeho dům. 	
Naše obec	Naše město	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenovává nejdůležitější části a místa obce. • Rozezná historický a současný pohled na město. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sbíráme pohlednice našeho města, hledáme změny za poslední roky. Na vycházce srovnáváme současný stav domů, ulic s jejich podobou na pohlednici. ✓ Připravíme výstavu pohlednic, fotografií na téma – Moje město dříve a dnes. ✓ Stavíme naše město z kostek. ✓ Společně výtvarně zobrazujeme naše město (kolektivní práce) - stavíme naše město z kostek. ✓ Vymýšlíme, jak by mohlo vypadat ideální město. ✓ Seznamujeme se s vlajkou našeho města a znakem. ✓ Kreslíme nebo modelujeme znak města. 	1, 2, 3, 5 2, 4, 5 1, 3, 5 2, 3, 4 2, 3, 4 1, 5 2, 5
	Historie města	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává informace v regionálním deníku, knihovně, informačním centru, internetu... • Vyjmenuje a pozná dominanty svého města. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čteme povídky a pověsti o našem městě a okolí. ✓ Hledáme místa, ke kterým se pověsti vztahují. ✓ Ilustrujeme přečtené pohádky a pověsti. ✓ Hrajeme si na průvodce naším městem, ukazujeme zajímavá místa a historické budovy, sochy, pomníky. 	1, 3 2, 6 1, 2, 6 1, 2, 5, 6
	Knihovna	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše místo, kde se nachází knihovna. • Orientuje se v místní knihovně. • Chová se vhodně při návštěvě knihovny. • Pečuje vhodně o knihy. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Navštěvujeme místní knihovnu. ✓ Besedujeme o oblíbené knížce – autor, ilustrátor. ✓ Vyrábíme obal na knížku a záložku do knihy. ✓ Hrajeme loutkové divadlo pro mladší kamarády. 	3, 5, 6 3, 5 1, 6 1, 3, 4

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

2. tematický celek: Lidé kolem nás				
Téma	Učivo	Výstupy – účastník dle svých možností...	Poznámky – formulace konkrétních aktivit	Kompetence
Moje rodina	U nás doma	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. • Orientuje se v povolání svých rodičů. • Váží si výsledků své práce i ostatních. • Pěstuje pozitivní vztah ke své rodině. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyprávíme si o životě naší rodiny - sourozenci, rodiče. ✓ Představujeme povolání našich rodičů – pantomimicky je předvádíme (krátké scénky). ✓ Povídáme si o našich prarodičích. ✓ Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči společně volný čas. ✓ Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, vyprávíme si o jejich vlastnostech, o tom jak ji nezlobit, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají, Vyrábíme přáníčka a květinčky pro maminky – Den matek. ✓ Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů - a co oni od nás. ✓ Zjišťujeme, kdy mají členové naší rodiny narozeniny a jmeniny, připravujeme jim přáníčka. ✓ Jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc). ✓ Pokoušíme se sestavit rodokmen své rodiny. 	<p>3, 4, 5 3, 4 2, 3 4, 6 1, 3, 4 2, 3, 4, 5 1, 3, 5 1, 3 1, 3, 5</p>
	Domácí mazlíček	<ul style="list-style-type: none"> • Zná povinnosti, které vyplývají z chovu domácích mazlíčků. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Máme doma domácího mazlíčka – hledáme v encyklopedii zajímavosti ze světa zvířat, navštívíme „Zverimex“. 	<p>1, 4, 6</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Člověk mezi lidmi	Kamarád	<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem kamarádů i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. • Zná základní pravidla slušného chování. • Poukazuje na nevhodné chování - diskuze. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hrajeme si na malíře a vysvětlujeme, proč je kamarád našim kamarádem. ✓ Můj nejlepší kamarád – portrét. ✓ Při hře zjišťujeme, jak se známe (hlasem a hmatem). ✓ Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spoluúčastník. ✓ Sestavujeme pravidla soužití, žebříčky hodnot. ✓ Besedujeme o našem teritoriu: místo po mé pravici je volné, byl bych rád, aby tam seděl(a)..., protože... ✓ Vyprávíme ostatním o našich kamarádech a o dobrých vlastnostech, kterých si vážíme na lidech. ✓ Každý z nás napíše, co se mu na kamarádovi líbí (papír přehneme formou harmoniky a podáváme dál), nakonec vše přečteme. 	<p>1, 2</p> <p>1, 2</p> <p>1, 3, 5</p> <p>1, 3, 4</p> <p>1, 2, 3, 4, 5</p> <p>3, 4</p> <p>3, 4,</p> <p>2, 3, 4, 5,</p>
	Nejsme všichni stejní	<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem kamarádů i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. • Pomáhá handicapovaným lidem. • Vyjmenuje lidské smysly. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvědomujeme si, v čem jsou znevýhodněni někteří lidé (psychicky či tělesně). ✓ Ve dvojicích zkusíme role nevidomého a jeho průvodce, představujeme si pocity nevidomého člověka. ✓ Zkusíme se dorozumět jen odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí. ✓ Zkusíme malovat ústy (vcítění se do tělesně postiženého člověka). ✓ Cvičíme hmat (po slepu určujeme předměty). 	<p>1, 6</p> <p>1,6</p> <p>1, 2, 3, 6</p> <p>1, 2, 3, 6,</p> <p>2, 3, 4</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Všude žijí lidé	<ul style="list-style-type: none"> • Respektuje odlišnosti a zvyky jiného kontinentu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čteme si pohádky z různých světadílů, ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů. ✓ Naučíme se hru dětí z jiných kontinentů. ✓ Seznamujeme se se základy společenského chování – čteme knížku „Draka je lepší pozdravit“. 	<p>3, 6</p> <p>1, 4, 5, 6</p> <p>1, 4, 6</p>
Karneval	<ul style="list-style-type: none"> • Zná podstatu karnevalu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvoříme plakát. ✓ Vyrábíme masky a doplňky k nim. ✓ Bavíme se na karnevalu. 	<p>3, 4, 5, 6</p> <p>2, 4</p> <p>6</p>
Učíme se správně chovat	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se se základy společenského chování. • Umí správně požádat někoho o pomoc, poděkovat. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Učíme se toleranci a pořádku. ✓ Známe kouzelná slovíčka (děkuji, prosím, omlouvám se). ✓ Hrajeme si scénky s kouzelnými slovíčky. ✓ Seznamujeme se základy společenského chování – čteme knížku „Draka je lepší pozdravit“, „Špaček v porcelánu“. ✓ Besedujeme o tom, proč máme/ nemáme kladný vztah ke spoluúčastníkům, k dospělým, ke společenským hodnotám. ✓ Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci. 	<p>1, 2, 3</p> <p>1, 2, 3</p> <p>1, 2, 3</p> <p>1, 2, 3, 4, 5</p> <p>1, 2, 3, 4</p> <p>1, 2, 3, 4, 5</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

3. tematický celek: Lidé a čas				
Téma	Učivo	Výstupy – účastník dle svých možností	Poznámky – formulace konkrétních aktivit	Kompetence
Věci a činnosti kolem nás	Jak se mění věci	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá časové údaje, rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost. 	✓ Sledujeme vývoj hraček – návštěva výstavy v muzeu.	1, 2, 3, 4, 6
	Z čeho se učili naši rodiče, prarodiče	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává učebnice svých rodičů se současnými učebnicemi. 	✓ Prohlížíme si staré učebnice a staré učební pomůcky.	1, 2, 3
	Jak pomáhaly děti dříve doma	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje text. 	✓ Čteme si úryvky z knížek, které nám přibližují život v minulosti (Josef Lada).	3, 5

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Práce a volná čas	Denní režim každého z nás	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje denní režim. • Vhodně si rozkládá svůj denní režim (práce- zábava). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu ✓ Společně připravujeme týdenní plány činnosti našeho oddělení. ✓ Plánujeme náš odpočinek po příchodu ze školy a zjišťujeme, čemu říkáme aktivní odpočinek. ✓ Při hře vybíráme jednotlivé denní činnosti, přiřazujeme k nim vhodnou denní dobu. ✓ Besedujeme o čase, který lidé promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně. ✓ Soutěžíme o správném odhadu doby, hrajeme si hru na Odhad času. ✓ Kolektivně vytváříme leporelo našich činností ve školní družině. ✓ Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení. 	<p>1, 2, 3, 6</p> <p>1, 2</p> <p>1, 6</p> <p>2, 5, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p> <p>2, 3, 6</p> <p>3, 6</p> <p>3, 6</p>
	Každý má svého koníčka	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje elementární poznatky sobě. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kreslíme své zájmy a záliby. 	<p>2, 4, 5, 6</p>
Lidé a technika	Malý pomocník	<ul style="list-style-type: none"> • Zamýšlí se nad klady a zápory vybavení domácnosti. • Chrání přírodu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Besedujeme o domácnosti dříve a dnes (vybavení, spotřebiče). ✓ Tvoříme kvíz – dnešní elektrické spotřebiče a pomocníci dříve. ✓ Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá, ale i škodí ve volném čase. 	<p>1, 3</p> <p>4, 6</p> <p>2, 4, 5, 6</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

4. tematický celek: Rozmanitost přírody				
Téma	Učivo	Výstupy – účastník dle svých možností	Poznámky – formulace konkrétních aktivit	Kompetence
Příroda	Voda, oheň, vítr	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje alespoň jeden přírodní živel. Poukáže na nebezpečí plynoucí z nich. • Sestavuje kalendář s informacemi o počasí. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Na základě vlastních poznatků kreslíme podle vlastní fantazie přírodní živly. ✓ V literatuře vyhledáváme pranostiky, čteme je a uvažujeme o jejich smyslu. ✓ Sestavujeme kalendář počasí, denně zaznamenáváme pomocí meteorologických značek teplotu, oblačnost. ✓ Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě. 	<p>1, 2</p> <p>1, 2, 3</p> <p>1, 6</p> <p>1, 6</p>
	Patří – nepatří do přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí, co škodí či prospívá přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá přírodě. Při vycházkách si všímáme, čím ji člověk poškozuje. ✓ Soutěžíme v kvízu s přírodopisným zaměřením. 	<p>1, 4, 5, 6</p> <p>1, 2, 5</p>
	Den Země	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje se význam třídění odpadů a recyklace. • Podílí se na školním sběru. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváříme návrh na plakát „Den Země“. ✓ Pomáháme při úklidu školy, družiny, školní zahrady. ✓ Třídíme odpad do kontejnerů. Učíme se, co patří do sběrného dvora. 	<p>2, 4, 5</p> <p>5, 6</p> <p>1, 5, 6</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Život v přírodě	V lese a oblacích	<ul style="list-style-type: none"> • Zná živočichy vyskytující se v obci a okolí. • Třídí živočichy do daných skupin. • Poukáže na význam lesa. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Učíme se poznávat a správně pojmenovat hmyz, brouky. Čteme knihu „Ferda Mravenec“. Kreslíme mravence a brouky. ✓ Učíme se poznávat ptáky – pracujeme s atlasem ptáků. Při vycházkách pozorujeme život ptáků. Kreslíme, modelujeme ptačí hnízdo. ✓ Sledujeme, kdy k nám přilétají a kdy odlétají různé druhy ptáků. Poznáváme ptáky po hlase. ✓ Krmíme ptáky v zimě – zhotovujeme pro ně krmítko. ✓ Pozorujeme stopy ve sněhu. 	<p>1, 2, 6</p> <p>1, 2, 3, 6</p> <p>1, 2, 3</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p> <p>1, 6</p>
	Naše květiny	<ul style="list-style-type: none"> • Zná rostliny vyskytující se v obci a okolí. • Třídí rostliny do daných skupin. • Pečuje o rostliny. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povídáme si o různých odrůdách květin a o jejich podmínkách k životu. Učíme se znát jejich názvy. ✓ Pečujeme o květiny – zaléváme, přesazujeme. ✓ Vyséváme různá semínka, pozorujeme jejich klíčení. ✓ Čteme ukázkou z příběhu „<i>Jak Křemílek a Vochoomůrka zasadili semínko</i>“. ✓ Určujeme rostliny podle výrazné vůně a hmatu. 	<p>1, 3, 5, 6</p> <p>1, 2, 6</p> <p>2, 6</p> <p>3, 6</p> <p>1, 2, 6</p>
	Naši kamarádi zvířata	<ul style="list-style-type: none"> • Besedujeme o právech každého živočicha na život. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Seznamujeme se se zvířaty. ✓ Kreslíme domácí mazlíčky. ✓ Skládáme origami – zvířátka. ✓ Vyprávíme si o útulcích pro zvířata. ✓ Do družiny můžeme přinést některé z našich domácích zvířat. 	<p>1, 2, 3, 4, 6</p> <p>2, 6</p> <p>1, 2, 3, 6</p> <p>3, 4, 5</p> <p>6</p>
Krajina kolem nás	Jak se mění „Náš strom“	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Na vycházkách pozorujeme přírodu a její změny. ✓ Kreslíme strom v jednotlivých ročních obdobích. ✓ Besedujeme o ročních obdobích. 	<p>2, 3, 5, 6</p> <p>1, 2, 6</p> <p>1, 2, 3, 6</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

	Využíváme přírodniny	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá přírodniny. • Rozvíjí fantazii, kreativitu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Z listů a plodů stromů vytváříme koláž. ✓ Otiskujeme listy. ✓ Navrhujeme a zhotovujeme různé druhy „šperků“ z kamínků a jiných přírodnin. ✓ Malujeme na oblázky. 	<p>1, 2, 3, 6</p> <p>1, 2, 6</p> <p>1, 2, 6</p> <p>1, 2, 6</p>
	Roční období	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Besedujeme o ročních obdobích - sledujeme změny v přírodě, život zvířat. ✓ Čteme si o přírodě a jejích proměnách. ✓ Učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou. ✓ Vyrábíme koláže charakterizující jednotlivé měsíce. ✓ Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je. ✓ Podzim - vyrábíme draky, pořádáme drakiádu, sbíráme kaštiny. ✓ Zima - vyrábíme jednoduchá krmítka, připravujeme dárečky na vánoční strom. ✓ Jaro - kreslíme a malujeme první jarní květiny, kreslíme mláďata zvířat, na vycházce pozorujeme probouzející se přírodu. ✓ V literatuře vyhledáváme pranostiky, vysvětlujeme si je a malujeme. ✓ Pomáháme při úklidu okolí školy. ✓ Třídíme odpad. ✓ Kompletujeme knihu o zemi, stromech a zvěři, doplňujeme texty a obrázky. 	<p>1, 3</p> <p>1, 3, 6</p> <p>1, 2, 3, 6</p> <p>1, 3, 6</p> <p>2, 3, 5, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p> <p>3, 4, 5, 6</p> <p>4, 5</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

5. tematický celek: Člověk a jeho zdraví				
Téma	Učivo	Výstupy – účastník dle svých možností	Poznámky – formulace konkrétních aktivit	Kompetence
Člověk	Poznáváme své tělo	<ul style="list-style-type: none"> • Popisuje základní rozdíly mezi lidmi. • Určuje základní části lidského těla. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Z encyklopedie vyhledáváme zajímavosti o lidském těle a o jeho funkcích. ✓ Soutěžíme v kvízu na téma „ Jak dobře znám své tělo“. ✓ Na arch balicího papíru obkreslujeme lidskou postavu a do obrysu dokreslujeme nejdůležitější životní orgány. ✓ Vyprávíme si o otužování, zdravém životním stylu. ✓ Nakreslíme a vystříháme papírové panáčky a panenky oblékáme podle ročního období. ✓ Hrajeme hru Hlava, ramena, kolena, palce... 	<p>1, 2, 3</p> <p>1, 2, 3</p> <p>3, 4, 5</p> <p>1, 2, 3,</p> <p>1, 2, 3, 6</p> <p>1, 3, 6</p>
	Čistota půl zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky. • Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu. ✓ Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky), čistotu oděvu a jeho vhodnost. ✓ Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování a upozorňujeme se navzájem na prohřešky proti těmto zásadám. 	<p>1, 4, 5</p> <p>1, 4, 5</p> <p>1, 3, 4, 5,</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Člověk a zdraví	Zdravý jídelníček	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje zásady zdravého stravování, správného stolování a pitného režimu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sestavujeme zdravý týdenní jídelníček a doplňujeme ho kreslenými a vystřiženými obrázky. ✓ Vystřihujeme obrázky různých jídel a třídíme je na zdravé a méně zdravé, tvoříme koláže. ✓ Soutěžíme ve smyslovém poznávání zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin. 	1, 2, 3, 4 1, 2, 3, 6 1, 3, 4
	Chci být zdravý	<ul style="list-style-type: none"> • Prevencí předchází nemocem. • Uvědomuje si význam první pomoci. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povídáme si o dětských nemocech a jejich léčení, zajímáme se o zdravotní prevenci. ✓ Besedujeme s lékařem nebo zdravotníky o jejich práci, o poskytování první pomoci. ✓ Vyhledáváme léčivé byliny v atlase rostlin, popřípadě je kreslíme, poznáváme na vycházkách, zjišťujeme jejich účinky. 	1, 2, 3 1, 3, 5 1, 5
	Jsme malí záchranáři, zachraňujeme	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje čísla IZS. • Jednoduše ošetří drobnou ránu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Učíme se zásadám první pomoci. ✓ Učíme se ošetřovat jednoduché zranění. Povídáme si, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, sáňkování, jízdě na kole atd. ✓ Vyprávíme si, co se nám nebezpečného přihodilo. Učíme se telefonovat – oznámit úraz, přivolání pomoci. Znáť čísla 158, 150, 155... 	1, 2, 3, 5 1, 2, 3 1, 3, 4, 5

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Chodíme ven každý den	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe potřebu pohybu, odpočinku a spánku pro zdravý rozvoj člověka. • Zapojuje se do zimních radovánek. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Denně chodíme do přírody, na školní hřiště apod. (dle počasí). ✓ Pořádáme soutěže s míčem, švihadlem, obručí, v běhu... ✓ Připravujeme sportovní odpoledne (např. Den dětí). ✓ Kreslíme sportovce, návrhy na pozvánky, diplomy. ✓ Učíme se nové pohybové a míčové hry. Dodržujeme jejich pravidla. ✓ Při vycházkách do zimní přírody sledujeme stopy zvířat ve sněhu. ✓ Soutěžíme, kdo nejrychleji postaví sněhuláka. ✓ Závodíme v hodů sněhovou koulí na cíl i do dálky. ✓ Tvoříme sněhové stavby – hrady, tvary zvířat. 	<p>5, 6</p> <p>1, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p> <p>2, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p> <p>1, 2, 3, 6</p> <p>2, 3, 6</p> <p>4, 6</p> <p>2, 6</p>
------------------------------	--	---	--

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

6. tematický celek: Lidé a peníze				
Téma	Učivo	Výstupy – účastník dle svých možností	Poznámky – formulace konkrétních aktivit	Kompetence
Člověk a peníze	Svět peněz	<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná měnu ČR od jiné měny. • Odhaduje základní cenu potravin. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznáváme české mince a bankovky (vzhled a hodnota mincí). ✓ Povídáme si o historických osobnostech na českých bankovkách. ✓ Odhaduje cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu. ✓ Diskutujeme o kladech a záporech platební karty. ✓ Hrajeme hry Dostihy a sázky nebo Košík plný rozumu. 	<p>1, 3, 5</p> <p>1, 3, 5</p> <p>1, 2, 3</p> <p>1, 3,</p> <p>2, 3, 4, 6</p>
	Hospodaření domácnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si hodnotu peněz. • Porovnává ceny surovin. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnáváme ceny surovin v jednotlivých obchodech ve městě (z letáku), vybíráme nejvhodnější prodejnu. ✓ Zjišťujeme odlišné ceny zboží v závislosti na jejich množství (zda je větší balení skutečně výhodnější a proč). ✓ Povídáme si o kapesném, jeho významu. ✓ Hrajeme si na obchod. Kontrolujeme vrácení peněz při placení a účtenky. ✓ Upozorňujeme na vliv reklamy. ✓ Cestujeme po Evropě (Euro, cizí měna, zájezdy). ✓ Zapojujeme se do školního sběru. 	<p>3</p> <p>3</p> <p>2, 3</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p> <p>3, 6</p> <p>1, 6</p> <p>4, 5, 6</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

7. tematický celek: Ochrana osobních údajů				
Téma	Učivo	Výstupy – účastník dle svých možností	Poznámky – formulace konkrétních aktivit	Kompetence
Člověk a ochrana osobních údajů	Osobní údaje	<ul style="list-style-type: none"> • Zná své jméno a příjmení. • Uvádí plnou adresu svého bydliště a školy. • Zná své datum narození. • Pojmenuje jméno a příjmení svých rodičů. • Vyjmenuje své zájmové kroužky. • Zná svůj zdravotní stav. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Učíme se představit celým svým jménem. ✓ Známe adresu svého bydliště a školy, do které chodíme. ✓ Víme své datum narození. ✓ Představujeme si své rodiče celým jménem. ✓ Vyprávíme si o kroužcích, které navštěvujeme. ✓ Besedujeme o svém zdravotním stavu. 	<p>1, 3</p> <p>1, 3</p> <p>3</p> <p>1, 3</p> <p>3, 6</p> <p>2, 3, 6</p>
	Zásady	<ul style="list-style-type: none"> • Neprozrazuje cizím lidem osobní údaje. • Chrání své soukromí. • Respektuje soukromí druhých. • Umí požádat o radu rodiče nebo učitele. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hovoříme o možném setkání s cizí osobou. ✓ Ujasňujeme si, co patří mezi naše citlivé údaje. ✓ Učíme se chovat ohleduplně ke svému okolí. ✓ Víme na koho se obrátit se svým problémem. 	<p>1, 2, 3, 4, 5</p> <p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 5</p> <p>1, 2, 3, 4</p>
	Ochrana osobních údajů ve virtuální realitě	<ul style="list-style-type: none"> • Bez svolení rodičů neposkytuje své osobní údaje. • Nedomlouvá si schůzku s někým, koho osobně nezná. • Neposílá cizím osobám své fotografie. • Neodpovídá na nevhodné vzkazy a dotazy. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyprávíme si o možných nástrahách internetu. ✓ Společně se zamýšlíme nad klady a zápory sociálních sítí. ✓ Prohlížíme si rodinné fotografie a uvádíme příklady, komu je ukazujeme. ✓ Dramatizujeme různé situace. 	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p> <p>1, 2, 3, 5, 6</p> <p>2, 4, 5, 6</p> <p>2, 3, 4, 5, 6</p>

Školní družina při Základní škole, Chrudim, Dr. Peška 768

Závěr

Školní vzdělávací program školní družiny vydává ředitel Základní školy, Chrudim, Dr. Peška 768 a je zveřejněn na přístupném místě v budově školy a vyvěšen na webových stránkách školy (www.zspeska.cz).

Do ŠVP může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy.

Chrudimi dne 10. 6. 2024

Věra Vrzalová
vedoucí vychovatelka

Mgr. Jaroslav Víšek
ředitel školy